De raad & de opgave Mens en Zorg

Aanleiding

De gemeenteraad geeft langs verschillende wegen aan beter betrokken te willen worden bij de ontwikkelingen in het sociaal domein, en meer zicht te krijgen op doelen en resultaten.
Deze behoefte wordt urgenter en zet de relatie tussen de portefeuillehouders (m.n. Annemiek) en de raad steeds meer onder druk. Er wordt aangegeven dat de portefeuillehouder zichtbaarder moet zijn voor de raad. Aangezien er vanuit het sociaal domein relatief weinig “reguliere producten” langs de raad gaan, omdat er veel besluiten regionaal en/of meerjarig worden genomen is er maatwerk in de afstemming met raad nodig.

Overweging

In juli 2021 is het beleidskader sociaal domein goedgekeurd door de vorige gemeenteraad. Vanuit dit beleidskader is een flinke transformatie van het sociaal domein ingezet. Die heeft inhoudelijk zijn vervolg/verdieping gekregen in de opgave mens en zorg. Door de aandacht die, organisatiebreed, is uitgegaan naar het maken en vaststellen van het coalitieakkoord en de herziene begroting komen we er (pas) nu aan toe de raad goed mee te nemen in de brede ontwikkeling, én prestaties, van het sociaal domein.

Dit is ook hard nodig om onderwerpen die wel langs komen, zoals actualiteiten rond jeugd, het noodfonds, de overname van Trema door Surplus of het nieuwe subsidiebeleid in hun grotere context te kunnen plaatsen. Stuk voor stuk ontwikkelingen in het sociaal domein die direct bijdragen aan het beter oplossen, en voorkomen, van problemen bij inwoners.

Annemiek van Rooij heeft een heldere ambitie met de opgave mens en zorg, en ook een heldere visie op de wijze waarop we daar, met onze partners, met onze interne organisatie én met onze regionale samenwerkingen kunnen komen. Die ambitie komt binnen de organisatie, bij partners en in de regio goed voor het voetlicht. Dat moet ook kunnen in de gemeenteraad mits daar de juiste randvoorwaarden voor gecreëerd worden. En zonder dat er rolonduidelijkheid, en dus verwarring, ontstaat bij raad, college en ambtenaren.

Daarvoor is het nodig zicht en begrip te hebben voor de dilemma’s die daarin spelen vanwege de typische aard van het sociaal domein:

- Veel besluiten hebben een meerjarige looptijd. Toevallig zijn er de afgelopen jaren een aantal grote besluiten genomen die nu in uitvoering zijn (Subsidie basisvoorziening welzijn(-2027), inkoop regionale jeugdhulp (-2025), aanbesteding hulpmiddelen WMO (- 202?), aanbesteding deeltaxi. De komende jaren komen er belangrijke besluiten aan die dit jaar in voorbereiding zijn (bv verordening sociaal domein, nieuw subsidiebeleid, uitvoeringskader financiële zelfredzaamheid, lokaal jeugdbeleid, beleidskader maatschappelijk opvang)
- Veel ontwikkelingen worden in regionaal verband opgepakt, al dan niet op verplichte basis. Om effectief te kunnen samenwerken en risico’s voor inwoners en organisaties te beperken is regionale afstemming noodzakelijk m.b.t informatievoorziening, besluitvorming en verantwoording. Dat staat soms op gespannen voet met de wens van de eigen gemeenteraad om te allen tijde onmiddellijk en volledig geïnformeerd te worden.
- Het sociaal domein is dynamisch en complex. Ontwikkelingen volgen elkaar snel op en hebben zowel lokaal als regionaal veel verbanden die vaak opnieuw moeten worden verkend en ingericht. Dat vraagt regelmatig overleg met de raad, met voldoen tijd en ruimte om ook voldoende context mee te kunnen geven, en soms te verkennen. Binnen het huidige BOB-model lijkt die ruimte beperkt.

Voorstel
Om invulling te geven aan de behoefte bij zowel de raad en het college stellen we het volgende voor:

1. Tijdens de Raad Luistert op 1 juni:
    a. Presenteren we de ambitie van de opgave Mens en Zorg en een overzicht van de grootste ontwikkelingen uit de DIN. Daarbij doen we een eerste voorstel voor vervolgsessies per ontwikkeling
        i. Annemiek (en/namens Mike?): presenteert ambitie

ii. Richard Derks presenteert globale programma met ontwikkelingen en voorstel

b. Doen we een uitnodiging aan de raad om in gesprek te gaan met een delegatie van de raad over de omgang met de geschetste dilemma's en het bepalen van de prioriteiten vwb afstemming met de raad , met passende vorm

2. In het komende jaar:
   a. Thematische bijeenkomsten in verschillende vormen conform afspraken met de raad, bijvoorbeeld:
      i. Juni 2023 : Maatschappelijke opvang (regionaal, 7 juni)
      ii. Juni 2023 : Preventie en gezondheid (met maatschappelijk partners)
      iii. September 2023 Jeugdbeleid (Uitvoeringskader Jeugd)
      iv. November 2023 Basisvoorziening Welzijn (werkplan Surplus)
      v. Januari 2024 Financiële zelfredzaamheid
      vi. …..
   b. Met kleine afvaardiging raad reflectie op de afstemming en waar nodig bijsturen
      i. Een onderwerp daarin is de basisinformatie die de raad wil ontvangen om de kwaliteit en prestaties van de dienstverlening in het sociaal domein te kunnen monitoren (beleidsindicatoren/monitor). En de mate en wijze waarop daar invulling aan gegeven kan worden.